

LILIANA PANĂ:

„Atunci când plec la un drum îmi place să cred că totul va fi bine“

Actoria este o meserie care absoarbe iluzii, ficțiuni convertind imaginarul într-o realitate mai bogată.

În cel mai mic gest interior se descifrează încet o lume care deși încă nu îți aparține își găsește un punct de sprijin în tine. Există mereu ÎNCEPUTUL, spune tînăra actriță Liliana Pană. Premiul de la Costinești (iulie 1991) a răsplătit cel mai bun dintre rolurile pe care le-a jucat pe scena Casandrei: Aneta Duduleanu din piesa *Galțele de Al*. Kirițescu (spectacol reluat pe scena Teatrului Mic). Nominalizarea pentru "Diploma acordată producțiilor școlilor de teatru" în cadrul Galei Premiilor UNITER a declanșat emoția și înfrigurarea unei noi lansări.

Actorul e o ființă îndrăzneată. Sub timiditate (repetată măturisire a unei inițieri resimțite uneori ca miracol), sub fragilitatea aparențelor extra-scenice Liliana Pană ascunde vitalul resort dramatic.

Primele roluri din institut au contat ca experiență artistică? Ți-au înlesnit primele întâlniri cu situații din teatrul profesionist?

Tot ce am făcut în școală are o mare importanță. E un alfabet și în același timp o exersare a puterii de a te descoperi. Am și acum un sentiment al începutului, o emoție care se reînnoiește. De când sînt aici, la Teatrul Mic, privesc cu admirație și timiditate la colegii mei, la monștrii sacri care sînt în acest teatru. Mi-e puțin frică, dar nu resimt teama ca o stare inhibitorie. Îmi place să lupt, să mă întîlnesc cu lucruri care se ciștîgă cu mult efort, să caut. Ce este ușor nu mă atrage. Cred că meseria de actor e - pentru mine - un mare noroc. Această posibilitate de a căuta în tine personaje, de a le găsi - deși nu le bănuial o existență coincidentă la un moment dat cu propria ta viață - are ceva aproape magic. Dacă m-ași întreba ce rol mi-ar place să joc nu cred că v-aș putea răspunde prea exact, pentru că aș vrea să încerc tot. Nu-mi doresc să mă blochez într-un stil.

Rolul este o construcție sau vine mai mult din intuiție, printr-o percepere inspirată a personajului?

Gîndul, analiza, inspirația se topesc treptat într-o unică substanță. De obicei sînt foarte atentă la întîmplările din jurul meu. Cînd urmăresc profilul unui personaj îl caut peste tot: acasă, pe stradă, în mine mai ales. Nu mă pot despărți de scenă, de acel imaginar-real în care îmi este bine.

Cu ce umpli acum, din interior cuvîntul actor?

Nu pot da o definiție. Este o realitate, un om pe care îl poți conjuga la plural în neștute încă, infinite moduri. Leg actorul de un mod de a fi, de firesc. Lubesec foarte mult acest cuvînt: firesc. Actorul e ca un pom, e rodire, e natură.

Există multă singurătate în această meserie?

E greu de răspuns pe scurt. Da, este. Eu caut singurătatea, îmi place. De fapt nu e o singurătate, mă simt întotdeauna în raza personajelor mele. Mi se întîmplă cînd lucrez la un rol să mă trezesc noaptea și să reflectez asupra unui gest. Mă gîndesc la acea existență care nu-mi mai poate fi străină, la obiecte, la felul în care le înfășor cu privirea. Este o singurătate frumoasă.

Care i-a fost începutul?

Am făcut anul întîi și doi la Institutul de teatru din Tirgu-Mureș unde l-am avut ca profesor pe Constantin

**"Nu vom înceta să explorăm
Și ținta întregii noastre explorări
Va fi s-atingem Începutul
Și să-l aflăm întîia oară"**

T.S. Eliot

Doljan. Aici am învățat nu doar primii pași în actorie ci și respectul pentru această meserie. E un lucru esențial: respectul pentru ceea ce faci. Apoi am venit la București, la clasa profesorului Florin Zamfirescu. A fost o întîlnire foarte frumoasă și fructuoasă. E un profesor minunat, căruia îl mulțumesc pentru ceea ce a făcut, pentru mine și pentru colegii mei. Și acum îmi place să mă simt studentă. Și aici la Teatrul Mic continui să învăț. Aici, în teatru am alți profesori: doamna Leopoldina Bălănuță, Miltică Popescu au o aură a harului. E nemai-pomenit să stai în preajma lor, să-l vezi cum lucrează, cum respiră fiecare cuvînt al unei replici. Un profesor pe care mi l-aș fi dorit este doamna Olga Tudorache. Le mulțumesc tuturor oamenilor care m-au ajutat și m-au învățat. Toate succesele mele le datorez lor.

Premiul de la Costinești și aprecierile îți dau o senzație confortabilă sau te apasă?

Cred că e un risc. Pentru mine a fost un început frumos. Dar toată această bucurie o împart cu o mare responsabilitate pentru ceea ce am făcut, pentru lucrurile de care mă voi lega în viitor. Cu cît te sul mai sus, cu atît poți să cazi mai rău. Dar nu acesta e de fapt gîndul meu. Vreau să lucrez astfel încît premiul de la Costinești să nu fie închis în rama unei amintiri. N-aș vrea să se întîmple așa ceva.

Cum îți imaginezi - pe termen scurt - viitorul, privindu-l nu ca pe o sumă de roluri, ci prin lentila unei stări interioare?

Mi-l imaginez frumos. Niciodată nu am gînduri urite. Atunci cînd plec la drum îmi place să cred că e totul bine. Sînt sigură că va fi frumos.

